

Aktiviteter, organisering, læringsrum

– sigtelinjer for udviklingsprojektet *Tidlig literacy – tidlig numeracy*

CHARLOTTE F. REUSCH, FAGLIG KONSULENT,
NATIONALT VIDENCENTER FOR LÆSNING SAMT
PROJEKTLEDER FOR TIDLIG LITERACY – TIDLIG
NUMERACY

Tidlig literacy – tidlig numeracy er et 3-årigt projekt, der skal udvikle literacy- og numeracy-pædagogikken i indskolingen i Frederiksberg Kommunes skoler. Projektet gennemføres i samarbejde med Nationalt Videncenter for Læsning og er støttet af A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal. Her følger en kort præsentation af baggrunden for projektet, projektets metode og de foreløbige opmærksomhedspunkter.

At gøre alle børn til aktive deltagere i læringsmiljøet

På mange danske skoler oplever børn og forældre, at 1. skoledag foregår flere gange – først begynder man i tidlig SFO hos skolens pædagoger, efter sommerferien begynder man i børnehaveklasse hos en børnehaveklasseleder og en pædagog, og året efter kan det opleves som om, at nu begynder man forfra, når faglærerne træder til i 1. kl. Der er altså et potentiale i at kikke skolestarten efter i sømmene og arbejde på at udvikle en fælles pædagogik på skolen.

Literacy- og numeracy-pædagogik handler om at løfte deltagerspærpektivet og anvendelsespærpektivet frem. Det vil sige, at man sætter fokus på, hvordan man kan gøre alle børn til aktive deltagere i læringsmiljøet. Børn skal understøttes i at bruge

deres sproglige og matematiske kompetencer i sammenhænge, der virker meningsfulde – for dem.

Tidlig literacy – tidlig numeracy er et 3-årigt projekt, der skal udvikle literacy- og numeracy-pædagogikken i indskolingen i Frederiksberg Kommunes skoler.

Projektet udvikler literacy- og numeracy-pædagogikken henover de ovennævnte tre perioder i indskolingen på kommunens skoler. Målet med projektet er på langt sigt et fagligt løft af eleverne. Metoden er konsulentstøttede aktionslæringsforløb med de professionelle voksne, der efter tur møder skolestarterne fra årgang 2016 til og med slutningen af 1. kl.

I alt deltager 39 klassers professionelle voksne – pædagoger, børnehaveklasseledere og lærere. Hver skole er tilknyttet to konsulenter, en literacykonsulent og en numeracykonsulent, og sammen med dem planlægges og målrettes arbejdet lokalt på skolen. Det er altså et udviklingsprojekt, der gror nedefra og tilpasser sig de enkelte, meget forskelligartede, skolers øvrige projekter og organiserin-

Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4	Fase 5
Januar - april 2016	Maj - juli 2016	August 2016 - juli 2017	August 2017 - juli 2018	August - december 2018
Projektforberedelse	Aktionslæring i 1. maj-perioden i SFO	Aktionslæring i børnehaveklassen	Aktionslæring i 1. kl.	Databearbejdning og formidling

Oversigt over projektets forløb fra start i januar 2016 til dets afslutning i december 2018.

ger. Flere skoler opererer med sen klassesdannelse, nogle arbejder på tværs af hele årgangen, mens andre fokuserer på klasseteamet, og mindst en skole eksperimenterer med aldersintegrerede grupper – alt det har skullet tænkes med, når literacy og numeracy har skullet sættes på dagsordenen. På trods af skolernes forskelligheder tegner der sig alligevel nogle mønstre på tværs. På grundlag af foreløbig et års aktionslæringsforløb med pædagoger og børnehaveklasseledere har projektkonsulenterne kunnet se fire spor i det mylder af aktioner, der er blevet prøvet af og diskuteret på skolerne. Det drejer sig om:

- ▶ Aktiviteter med literacy- og numeracypotentialer – opmærksomhed på hvornår og hvordan man har brug for sprog, tal og tegn for at kunne skabe og kommunikere.
- ▶ Pædagogisk og didaktisk befordrende organisering af børn – opmærksomhed på hvordan man understøtter alle børns deltagelsesmuligheder i fællesskaber omkring ny viden.
- ▶ Muligheder for fordybelse – opmærksomhed på hvordan man kan skabe sammenhæng og progression ved at bygge videre på aktiviteter.
- ▶ Udnyttelse af læringsrum – opmærksomhed på hvordan man kan bruge det rum og de materialer, der er omkring en, og gøre det til sit eget pædagogiske rum sammen med børnene.

Det er altså et udviklingsprojekt, der gror nedefra og til – passer sig de enkelte, meget forskelligartede, skolers øvrige projekter og organiseringer.

Det er disse fire spor, som de fem artikler i dette tidsskrift (Viden om Literacy nr. 22), skrevet af projektets tilknyttede literacy- og numeracykonsulenter, er vokset ud af.